

Informácie pre médiá **10.04.2019. Krivá**

*Programu spolupráce Interreg V-A Slovenská republika-Maďarsko
Interreg V-A Slovakia-Hungary Cooperation Programme*

SKHU/1601/1.1/175

Palóc út Hont út Podpolanie: Rozvoj turisticky prístupných tematických trás so zameraním na spoločné kultúrne dedičstvo

Palócföld út Hont út Podpolanie: visitor-friendly development of common cultural heritage thematic routes

Partneri v projekte:

- Palóc út Kulturális Turisztikai Klaszter Egyesület (Hlavný partner projektu - HU)
- Vanyarc Községi Önkormányzat (HU)
- Hagyományos Értékek Megőrzéséért Alapítvány (HU)
- Slovenské národné múzeum (SK)
- Komunikačné centrum Detva, n.o. (SK)
- Obec Hrušov (SK)

Obdobie realizácie: 2018.01.01. - 2019.12.31.

Celková získaná podpora pre projekt: 1.470.497,63 EUR

Súhrn projektu:

V maďarsko-slovenskej pohraničnej oblasti podajú spoločný projekt: Združenie Palócút Turisztikai Klaszter, Podpolanie- DC Detva, Hagyományos Értékek Megőrzéséért Alapítvány, Slovenské národné múzeum, obec Hrušov a Vanyarc-Venarec. Naším spoločným cieľom je zlepšovať využívanie ufl existujúcich a nových turistických atrakcií, kultúrnych tradícií a prírodných hodnôt. Naším spoločným plánom je rozvíjanie a pripojenie tematických ciest, vytvorenie turistického balíka pre rodiny s deťmi a vytvorenie k tomu potrebného organizačného systému. Naše ciele chceme realizovať v projekte s názvom šPalócföld - Hont - Podpolanie - Hagyományrész Tematikus Útö-šPalóc- Hont- Podpolanie- Tradičná tematická cestaö.

Cieľové skupiny:

- 1.) turisti, najmä návštevníci zo susedných krajín;
- 2.) obyvatelia oblasti.

Stanovené ciele- s ohľadom na zvýšenie atraktívnosti oblasti a na zvýšenie počtu návštevníkov o 10%:

- Investície s novými funkciami;
- Prieskum hodnôt, na základe ktorého;
- Vytvorenie kultúrno-tradičnej tematickej cesty

Tieto vylepšenia vytvoria aj nové zložky: - Workshopy, putovné výstavy, vytvorenie aplikácií schopný umofil ujúcich naplánovanie tematických chodníkov pre pešiu turistiku, cykloturistiku a automobilovej verzie, vytvorenie programových balíkov na rozvoj a spájanie kultúrnych a prírodných hodnôt. Oblasť sa obohatí novou stálou expozíciou, plánujeme organizovať 10 veľkých akcií/udalostí, vybudujeme 15 tradičných ihrísk, vytvoríme možnosť vypožičiavania bicyklov v dedinách, kde ešte chýbajú rodinné programy a atrakcie pre turistov. Našou spoločnou úlohou je sprístupniť pre trh ufl existujúci potenciál, vytvorenie nových ponúk a balíka ponúk. **ale** plánujeme: spájanie udalostí, spoločné marketingové aktivity, vytvorenie nového spoločného dizajnu, online marketing, cestopisný film, vedecký výskum, vytvorenie informačných bodov, publikácie a výmenu vedomostí pri doplnení projektu.

Palóc Út Kulturális Turisztikai Klaszter Egyesület
3100 Salgótarján, Rákóczi út 29. fszt. 5.

Celkový rozpočet projektového partnera: 365.531,40 EUR

Z toho zdroje ERDF: 310.701,69 EUR

Východiská, predstavenie združenia:

Združenie Palóc Út (šCesta Palócovö) vzniklo prijatím jeho stanov zakladajúcimi členmi na prvom valnom zhromaždení dňa 11. marca 2005. Združenie sa v zmysle rozhodnutia valného zhromaždenia zo dňa 26. mája 2010 pretransformovalo do združenia Klaszter Egyesület.

Najdôležitejším cieľom združenia Klaszter Egyesület je podpora vzniku turistického produktu šCesta Palócovö, **ale** zabezpečenie jeho efektívneho fungovania a **al**-ieho rozvoja, vrátane uradenia jej cieľov a podpory ich splnenia.

Naše doterajšie inosti a výsledky dosiahnuté v záujme našich domácich i zahraničných členov:

- V období od 1.9.2009 do 31.8.2011 o projekt HUSK/0801/1.3.1/0071 s názvom *Komplexný uflívate sky prístupný rozvoj šCesty Palócovö o spoločnej tematickej trasy*, v rámci ktorého sme vytvorili a prevádzkovali galérie palóckych tradícií vhodných na prezentáciu tradičnej kultúry Palócov (na 9 lokalitách palócka galéria, na 20 lokalitách výstavná vitrína palóckej kultúry). Príprava spoločnej publikácie a spoločnej interaktívnej webovej stránky, tzv. šmapy hodnôtö. *Získaná podpora: 820.677,86 EUR*
- Prevádzka e-predaja a marketingu na webovej stránke www.palocut.hu obnovenej za podpory projektu ÉMOP-2008-2.3.1-F. *Získaná podpora: 18.305.109,- Ft*
- V období od 1. júna 2001 do 30. septembra 2012 o Podpora medzinárodných vzťahov vytvorených v rámci projektu šTematická sieť tematických ciestö s kódom 515463-EFC-1-2011-1-HU-EFC-NTT. *Rozpočet projektu: 37.246.556,- Ft*

Aktivity a výstupy projektu:

K splneniu programového cieľa a priority Príroda a kultúra o Zvyšovaní atraktivity pohraničného regiónu a zvyšovaní potu návštevníkov o vieme prispieť dosiahnutím nasledujúcich konkrétnych miestkových cieľov:

Rok 2018 - aktivity realizované v prvom roku implementácie projektu:

Rozvoj a spájanie nových a existujúcich atrakcií prezentujúcich kultúrne tradície regiónu (napr. štematické cesty kultúrnych tradíciíö), vytvorenie udržateľného rodinného balíka služieb v cestovnom ruchu. Pripravili sme **20 nových ponúk tematických ciest a 34 ponúk programových balíkov na Ceste Palócov.**

Zástupcovia organizácie Palóc Út sa zúčastnili na **11 podujatiach** v celom regióne. Kládli sme najväčší dôraz na podujatia, ktoré boli zamerané na propagáciu našej organizácie, projektu a na popularizáciu palóckej kultúry. Na podujatiach, uskutočnených v regióne a v obciach propagujeme akcie a programy partnerského regiónu. Cieľom je vzbudenie záujmu o cezhraničnú spoluprácu a zvýšenie počtu návštevníkov regiónu.

Prezentovali sme našu spoločnú dedičnosť a jeho pôžitkovú hodnotu, ktorú by sme chceli podporiť aj vytvorením nových výstavných plôch, s priradením nových funkcionalít k nim. Plánujeme vytvoriť 15 celodenných ihrísk u členov organizácie Palóc Út. Už sa nám podarilo vybrať **15 miest inštalácie detských ihrísk** (Vanyarc, Kozárd, Noszvaj, Parád, Recsk, Varsány, Herencsény, Terény, Pásztó, Kazár, Felsőtárkány, Szécsény, Sirok, Nagykeresztúr, Szilaspogony). Jedna časť záhradného nábytku je už hotová. Z detských hier je už zaobstaraných 13 bicyklov, 5 prevažovacích hojdačiek, 12 gymnastických stien, 13 kolkov, 12 váh. Mimo to plánujeme ešte zaobstarávať aj hry, ako sú napr. chodúle, vihadlo, gučky a valia dopredu, drevené puzzle atď.

Chceli by sme obnoviť naše zachované, resp. znovu objavené hodnoty, obnoviť tradičné obľúbenia, a z tohto dôvodu sme **obstarali 15 dobových ihrísk s ipkou**.

Prezentovali sme našu spoločnú dedičnosť chceme podporiť aj obstaraním softvérov s technológiami 21. storočia. Dali sme vyhotoviť **online program na výrobu ipky**, program sa priebežne dokončuje. Program bude vhodný na ukážku jednoduchých ipkových vzorov. Týmto chceme vzbudiť záujem o ipkárstvo.

Naše spoločné hodnoty máme záujem prezentovať popri tradičných marketingových inštrumentoch aj online nástrojmi. Vytvoríme spoločnú marketingovú stratégiu zapojením odborníkov cestovného ruchu z nášho regiónu.

- **Mobilná aplikácia GUIDE@HAND** je vhodná na to, aby nám umožnila digitálny turistický sprievod. Grafické používateľské rozhranie je už hotové, uploadovanie materiálu s príslušným obsahom začína od júla. Plánujeme vytvoriť aspoň 20 turistických trás.
- Zástupcovia organizácie Palóc Út sa zúčastnili na **4 turistických výstavách** (na výstavách v meste Budapest, Debrecen, Miskolc a Kecskemét).
- Už prebieha vypracovanie **cestopisného filmu zo šzeme Palócövö**, ale o organizácii Palóc Út je už hotový **3D animovaný film**. Film bol premietaný na turistických výstavách. 3D image film je dostupný aj na webovej stránke <http://palocut.hu/hu/magikus%20palocfold>
- Organizácia dostala nové logo a vizáž (hlavičkový papier, plány roll-upu, vizitky atď.).
- Dali sme vyrobiť 1300 ks promočných materiálov (taška, dávkovník, fľaša, nákupná taška atď.), ktoré sú všetky opatrené novým logom Palóc Út.
- Taktiež sú už hotové usmernenia k miestnej ochrannej známke, logo, kvalifikačný a kontrolný list. Bola urobená registrácia do systému, v júli sa začne konanie o ochrannú známku.
- Na webovej stránke organizácie Palóc út www.palocut.hu priebežne nahrávame informácie o projekte, informácie sú dostupné v troch jazykoch (HU-SK-ENG).
- Zrealizovali sme prvú spoločnú otváraciu tlačovú konferenciu a 4 workshop pracovné stretnutia s projektovými partnermi.

Rok 2019 a plánovaná realizácia aktivít pre rok 2019:

- Zástupcovia organizácie Palóc Út sa budú zúčastňovať na 10 ďalších podujatiach, namiesto 10 plánovaných podujatí sa zúčastníme minimálne na 21.
- Mobilnú aplikáciu začneme naplniť obsahovým materiálom od júla. Priebežnú aktualizáciu a údržbu aplikácie budeme zabezpečovať.
- Palóc Út sa zúčastní ešte na jednej ďalšej turistickej výstave v Detve.
- Umiestníme a inštalujeme 15 detských ihrísk / detských izieb do vybraných osídlení.
- Dokončíme online program na výrobu ipky

- Publikácie:
 - o Mapa peších túr v náklade 5.000 ks
 - o Vydanie leporela v náklade 10.000 ks, na propagovanie tematických ciest
 - o Vydanie spoločnej publikácie v náklade 10.000 ks, o členoch a partneroch organizácie Palóc Út (v maďarskom, v anglickom a v slovenskom jazyku).
- V záujme propagácie a zvýšenia špredajnosti nášho regiónu zorganizujeme spoločnú **medzinárodnú cestu** pre novinárov.
- V poslednej fáze projektu ešte zorganizujeme záverečnú tlačovú konferenciu a akciu pre verejnosť.

Kontakty:

Bózvári József predseda, palocorszag@chello.hu

Encsi Renáta projektový manažérka, palocut@palocut.hu

Vanyarc Községi Önkormányzat
2688 Vanyarc, Veres Pálné út 54.

Celkový rozpočet projektového partnera: 289.310,54 EUR

Z toho zdroje ERDF: 245.913,95 EUR

Prezentácia:

Obecná samospráva Vanyarc ako partner projektu s tromi turistickými investíciami sa zúčastňuje v cezhraničnom súbehu.

Vanyarc sa nachádza na južnej strane Novohradskej flupy, je slovenskou národnostnou dedinou a je aj zakladajúcim členom kultúrneho spolku: Palóc Út.

Zväčša oboch obecných podujatí vyniká Haluškový festival (súťaž vo varení strapačiek), ktorý vychádza z tradície, rozširuje folklór a národné remeselnícke výrobky regiónu. V tomto roku festival bude organizovaný 14-eho septembra uľahostnásť krát.

So súčasným projektom sa uskutočňuje tá vedomá a dávna snaha, ktorá chce nahradiť nedostatky v turistike obce a tak napr. okrem festivalu sa vytvorí permanentá možnosť prijatia hostí, zabezpečenia vhodných programov alebo aj ponúkajú špeciálnych balíčkov pre návštevníkov po celý rok.

Aktivity a výstupy projektu:

**1.) CELKOVÉ OBNOVENIE BUDOVY, KTORÁ BY DALA MIESTO PRE MÚZEUM
POTKOVANÝCH VAJÍČOK A PRE VEREJNÚ REMESLNÍCKU DIELNICU A VYTVORENIE NA
DVORE IHRISKO PRE ŠPORTOVÉ HRY**

Budovu stavali v rokoch 1930. Sú na ňom charakteristické znaky ľudovej architektúry. Plánujeme úplné vonkajšie a vnútorné obnovenie budovy. Pri zachovaní ľudového charakteru by sme chceli vytvoriť pomerne moderné podmienky predstavenia potkovaných vajíčok a zamestnaní remeselníckej dielne. S vybudovaním dvora sa umôžňuje vonkajšie zamestnania a menšie podujatia.

2.) VNÚTORNÉ OBNOVENIE KÚRIE DESSEWFFYOVCOV

V budove po postátnení fungovala základná škola, a od 1985 rokov sa tu umiestnila obecná a školská knižnica. Teraz knižnica sa presťahovala do kultúrneho domu a kúria ostala prázdnu. Chceli by sme dať novú funkciu tejto historickej budove a doniesť sem stále aj putovné výstavy, organizovať osobitné hodiny, predstavenia pre fľakov a záujemcov. Návštevníci budú mať možnosť vidieť ukážky hodnôt slovenskej, a palócskej kultúry nášho regiónu.

3.) Obnovenie prírodného javiska a jeho okolia

Nad javisko by sme chceli robiť otvorenú konštrukciu strechy, ktorá by slúžila aj ústanníkov aj hostí. Okolo javiska vytvoríme obkľadaním nový kamenný priestor. Pri javisku u nás máme pekné ihrisko a ešte by sme chceli stavať nové trhovisko, ale to z iných zdrojov.

Tá celá úprava spolu by zabezpečila národnosť možnosti privítania hostí, návštevníkov.

Kontakty:

Hrnecjár Mihályné starosta, vanyarc@vanyarc.hu

Nedeliczki Teréz projektový manažerka, vanyarckonyvtar@gmail.com

Hagyományos Értékek Megőrzéséért Alapítvány *3245 Recsk, Kossuth út 118.*

Celkový rozpočet projektového partnera: 126.981,20 EUR

Z toho zdroje ERDF: 107.934,02 EUR

Východiská, predstavenie organizácie:

Nadácia za zachovanie tradičných hodnôt (Hagyományos Értékek Megőrzéséért Alapítvány) založená v roku 2001 si vytýčila za svoje najdôležitejšie ciele ochranu, obnovu a rozvoj architektonického dedičstva a zachovaných nástrojov, organizáciu tvorivých dielní ľudových remesiel a kultúrno-turistických programov, prenos vedomostí z tradičných palóckych remesiel, organizáciu odborných programov, výstav a konferencií.

Výstavné centrá Hevesi Radics Kúria Kiállítóhely (v osobnom vlastníctve) a palócka galéria Recski Tájház Palóc Galéria a združením prevádzkované domy ľudových remesiel v obciach Mátradereske a Bodony poskytujú vhodné odborné zázemie pre realizáciu našich úloh. Naša nadácia získala aplikovateľné poznatky a prax po úspešných projektoch a práve preto sa domnievame, že by sme tieto vedeli zúžitkovať v spoločnej práci.

Bohatstvo šzeme Palócovö v materiálnych a duševných hodnotách nielen hlásame, ale v spolupráci s majstrami ľudových umení a ľudových remeselníkov sa každodenne usilujeme o to, aby naše tradičné hodnoty spoznali návštevníci v širšom okruhu a sami sa stali znalcami, resp. majstrami vedomostí nahromadených po úspešnej práci, formujúcich našu budúcnosť a identitu.

Aktivity a výstupy projektu:

- V roku 2018 sme dokončili vybudovanie špalóckej stodoly a plot okolo budovy v záhrade Népművészeti Ház Mátradereske. Postavená drevená budova má rozlohu 5x8 m a štítovú strechu.
- Po postavení a po slávnostnom otvorení Palóckej stodoly v obci Mátradereske sme ju dali do užívania, následne sme pokračovali rekonštrukciami tvorivej dielne, ktorá je pri regionálnom múzeu v obci Recsk (adresa budovy: 3375 Recsk, Kossuth út 118.). Investícia vo veľkom rozsahu rozširuje priestory pre letné dielne a tábory (o viac ako 40 metrov štvorcových). Plánujeme vybudovať aj altánok o rozlohe 20 metrov štvorcových, ktorý bude slúžiť predovšetkým ako miesto pre letné tábory. Rekonštrukciu dvora a garáže okolo Letnej dielne v obci Recsk sme u nás dokončili. Po rekonštrukciách plánujeme uskutočniť obstarávanie príslušných zariadení a kancelársko vybavenia.

Naše investície budú mať veľký význam najmä pre miestnych palócov okolia Heves. Nové priestory budú pre nich poskytovať ďalšie možnosti na prezentáciu historickej architektúry, materiálneho a kultúrneho dedičstva, rozšírili sme tak miesto, slúžiace na zachovanie ich posolstva. Novovytvorené investície

neposkytujú len priestor na organizáciu odborných dielní, ale na-e snahy spo ívajú v tom, aby sme zatraktívnilí remeselnícke innosti, prebiehajúce v odborných diel ach.

Na-a organizácia bude pokračova v mimo-kolských vzdelávacích aktivitách pre deti najmä v budúcej šPalócskej stodoleö v obci Mátraderecske a v zrenovovanom vzdelávacom centre pri regionálnom múzeu v obci Recsk. Do tejto práce sa zapoja aj lenovia tradi ných udovomeleckých súborov, resp. spolkov (Csillagvirág Népm vészeti Egyesület, Hevesi Népm vészeti és Háziipari Szövetkezet). Plánujeme zorganizova odborné krútky a tábory pre deti a dospelých v tkaní, vy-ívaní a umeleckej výrobe bábik. Na-e plánované úlohy z najvä -ej astí ufl po as roka 2018 splníme a tým dúfame, fle v roku 2019 dokáfeme poskytnú priestory ná-mu vzdelávaciemu programu pod zá-titou projektu Csoóri Sándor.

Kontakty:

Báder Miklósné predseda správnej rady, heveshsz@t-online.hu

Slovenské národné múzeum
81036 Bratislava, Vajanského nábr. 2.

Celkový rozpo et projektového partnera: 320.127,65 EUR

Ebb 1 ERDF forrás: 272.108,50 EUR

Východiská, predstavenie organizácie:

SNM ó Múzeum kultúry Ma árov na Slovensku je sú as ou Slovenského národného múzea s celo-tátnou pôsobnos ou. Zakladací dokument dostalo múzeum d a 1-ho júla 2002.

Od 1-ho januára 2003 k múzeu boli priradené dve kultúrne pamätne miesta, a to Ka-tie Imre Madácha v Dolnej Strehovej a Pamätný dom Kálmána Mikszátha v Sklabinej. Celková rekon-trukcia Ka-tie a Imre Madácha v Dolnej Strehovej prebiehala v rokoch 2010 afl 2013 v rámci spoločného slovensko-ma árskeho projektu s názvom: šSpoločné dedí stvo: Madáchö. Ma árský partner obnovil k nemu patriace Literárne múzeum Madácha v obci Csesztve.

Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky vyznamenalo v roku 2014 rekon-trukciu ka-tie a s diplomom a odborný asopis šPamiatky a múzeáö odovzdal cenu šObnova rokaö a získali sme aj prvý krát vypísané ocenenie šCenu publikaö.

Následne sme pokračovali v aktivitách v oblasti ochrany pamiatkového fondu prostredníctvom prípravy rekon-truk ných prác parku ka-tie a.

Aktivity a výstupy projektu:

Obnovenie parku Ka-tie a Imre Madácha v Dolnej Strehovej.

Koncept navrhuje nový program pre park, ktorý je podporovaný architektonickými zásahmi a vytvorením nových funkcií.

Park je rozdelený na dve úplne oddelené asti budovami základnej -koly, ktoré sú spojené parkovou cestou. Parková as zámku slúffi ako priestor pre príchod náv-tevníkov s reprezentatívnou a informa nou funkciou. Cesta ku ka-tie u je obnovená z bazaltových kociek. Priestor okolo ka-tie a premeníme na príjemnú, oddychovú zónu.

Park za základnou -kolou zostáva vo forme prirodzene vysadenej kompozície. Z h adiska funk nosti bola táto as rozdelená na 3 zóny. Odporú ame rekrea né a kultúrne zóny medzi základnou -kolou a potokom, najmä pre náv-tevníkov a miestne deti.

Odporúame vytvorenie zóny kultúrno-spoľenskej zóny za potokom. Je plánované vybudovanie amfiteátra, ktorého súčasťou bude pódium a k tomu patriaci malý záhradný domček.

Rekreačná a športová zóna znamená chodník, ktorý je zalofnený na existujúcej parkovej dlažbe, doplnený novým chodníkom za domom, cez ktorý sa návštevníci dostanú do severnej časti parku s prekrásnym výhľadom na Pamätník Madácha a na celý obnovený park.

Pamätník Madácha

Hrobka sa nachádza v parku kačieľa. Socha "Ádám" je dielom Alojza Rigeleho, Prešporského sochára. Pamätník bol postavený v roku 1936 a je súčasťou hrobky spisovateľa. Socha bola obnovená v roku 2013, ako súčasť nášho projektu. Práca a obnova pokračuje obnovou zvyku pamätníka, základov a krypty. Tieľ obnovíme chodník, ktorý vedie k pamätníku. Okolo pamätníka vytvoríme širší priestor.

Kontakty:

Jarábik Gabriella riaditeľka, gabriela.jarabik@SNM.sk

*Komunikačné centrum Detva, n.o.
96212 Detva, Námestie mieru 31.*

Celkový rozpočet projektového partnera: 347.007,60 EUR

Z toho zdroje ERDF: 294.956,46 EUR

Komunikačné Centrum Detva, n.o. (KC Detva, n.o.)

Komunikačné Centrum Detva, n.o. je nezisková organizácia, ktorá svoju činnosť realizuje od roku 2003 so zameraním na: informačné služby, podporu regionálneho rozvoja, ochrana a zachovanie duchovných a kultúrnych hodnôt, vzdelávacie aktivity.

Spoločný projekt Palócsland ó Hont ó Podpoanie, je pokračovaním aktivít organizácie.

Ciele projektu :

- uchovávanie hodnôt kultúrneho dedičstva svojrázneho regiónu Podpoanie
- zatraktívnenie ponuky cestovného ruchu o prvky kultúrneho dedičstva, kultúrne tradície, zaujímavosti, atrakcie, ktoré budú súčasťou tematickej trasy šKultúrna cesta

Rok 2018 - aktivity realizované v prvom roku implementácie projektu

V roku 2018 organizácia KC Detva, n.o. realizovala činnosti, ktoré prispievajú k zvyšovaniu kultúrneho povedomia a zachovaniu hodnôt kultúrneho dedičstva v Podpoaní. Výstupy realizovaných činností:

Boli vypracované dva odborné dokumenty, ktoré popisujú a fotograficky dokumentujú významné oblasti kultúrneho dedičstva regiónu Podpoanie:

- **šVývoj tradičného odevu Podpoania a jeho premeny od konca 19. storočia do prvej polovice 20. storočia** - dokumentuje v danom časovom období svojrázny tradičný odev Podpoania používaný na rôzne príležitosti.
- **šSakrálné pamiatky, stavby a prvky ľudovej architektúry Podpoania** ó dokument, ktorý je výsledkom výskumu a realizovaných zameraní existujúcich objektov ľudových stavieb v teréne. Dokument, ktorý podáva súhrnný prehľad o historickom vývoji známych aj menej známych významných sakrálnych objektov Podpoania.

Bolo zhotovených 20 replík tradičného ľudového odevu Podpoania, ktoré boli vyrobené s dôrazom na zachovanie pôvodných vzorov, materiálov, výrobných postupov ó teda ručne. Zhotovené odevy reprezentujú odevy na rôzne príležitosti ó svadobný, sviatočný, smútny, pracovný, detský,... a podobne, v období od konca 19. storočia.

boli zhotovené 3 objekty prenosných replík ľudovej architektúry – Gazdovský dom, Staj a s humnom a Dreveníka so slamenou strechou. Objekty budú slúžiť na prezentáciu tradičnej ľudovej architektúry širokej verejnosti. Táto aktivita je prínosom najmä preto, keďže v súčasnosti pôvodné stavby ľudovej architektúry veľmi rýchlo zanikajú. Prvýkrát budú predstavené verejnosti počas Folklórnych slávností pod Poľanou v Detve 2019, v rámci Slovensko – Maďarského dvora v areáli amfiteátra dňa 12. a 14.7. 2019.

Rok 2019 a plánovaná realizácia aktivít pre rok 2019

Na zrealizované inštitúcie nadväzujú ďalšie aktivity, ktoré budú implementované v roku 2019 a budú dlhodobou príspeviť k zvyšovaniu kultúrneho povedomia a zároveň prispieť k rozvoju vidieckeho cestovného ruchu a tým zvýšeniu návštevnosti partnerských regiónov.

V roku 2019 bude KC Detva, n.o. realizovať aktivity, zamerané najmä na návrh, realizáciu a propagáciu produktu cestovného ruchu: **tematickej trasy šKultúrna cesta Podpoľania.**

V roku 2019 bude dokončená výroba ďalších 10 replík tradičného ľudového odevu, spolu 30 ks tradičného odevu Podpoľania, ktoré mapujú vývoj od konca 19. Storočia.

Kolekcia zhotovených 30 replík tradičných odevov bude prvýkrát prezentovaná verejnosti na špeciálnej prehliadke, ktorá sa uskutoční **13.7.2019 v Detve**, počas konania Folklórnych slávností pod Poľanou v Detve. Prehliadka odevov bude obohatená o ukážky moderných odevov s aplikáciou tradičnej ornamentiky od regionálnych návrhárok z Podpoľania. Vyvrcholením prehliadky bude ukážka módnej kolekcie renomovanej módnej návrhárky, ktorú inšpirovala tradičná ornamentika.

Intenzívne sa pracuje na návrhu a realizácii tematickej trasy šKultúrna cesta Podpoľania. Výstupom bude produkt cestovného ruchu, ktorého cieľom je návštevníkovi ponúknuť atraktívne a zážitkové strávenie v tomto území v rázovitom regióne Podpoľania. Návšteva zaujímavých a hodnotných objektov regiónu obohatená o ochutnávku tradičného jedla, možnosť zafílovať chleba, výrobu syra, tradičné spôsoby hospodárenia na lazoch, typické vyšívanie krivou ihlou, zústaň sa koly tradičného tanca, obliecť sa do tradičného podpoľianskeho kroja, fotenie v kroji a pod.

Súčasťou ponuky šKultúrnej cesty Podpoľania bude možnosť spoznávať jedinečnosť regiónu zo sedla bicykla, nie však obyčajného. Pripravuje sa portfólio z 16 historických bicyklov, niektoré vo verzii elektrobicykla.

Propagáciu kultúrnych hodnôt Podpoľania organizácia KC Detva, n.o. podporí vydaním 2 prezentatívnych fotopublikácií. Počas Folklórnych slávností pod Poľanou v Detve 2019 bude verejnosti predstavená **publikácia š ľudová architektúra a sakrálne pamiatky Podpoľania**. Ku koncu roka 2019 bude verejnosti predstavená **publikácia š Vývoj tradičného odevu Podpoľania a jeho premeny**. Obidve publikácie budú aj v anglickom jazyku.

Marketingovo bude produkt šKultúrna cesta Podpoľania podporený vydaním mapy s označením bodov Kultúrnej cesty, vydaním kalendára podujatí Podpoľania, umiestnením zábavnej fotosteny pre možnosť vytvorenia si veselej spomienkovej fotografie pre návštevníkov.

Kontakty:

Elena Jankovičová, riaditeľka, ela@cyklo.sk, + 421 904 101 012

Celkový rozpočet projektového partnera: 82.085,05 EUR

Z toho zdroje ERDF: 69.772,29 EUR

Východiská, predstavenie organizácie:

Obec Hrušov je nositeľom ľudovej kultúry a vidieckeho spôsobu života na juhu stredného Slovenska v okrese Veľký Krtíš. Je geograficky odľahlým sídlom s laznickým charakterom osídlenia. V roku 2003 získala obec titul štedina roka 2003. Organizácie a spolky v obci Hrušov sú prepojené väzbami a každý z nich má nezastupiteľné miesto, ktorého výsledkom je veľmi silná komunita. Dôkazom toho je i organizovanie festivalu Hontianska paráda, ktorý sa stal jedným z najvyhadávanejších a diváckych najpríťažlivejších folklórnych festivalov na Slovensku.

Hontianska paráda je vrcholným podujatím a prezentáciou obce Hrušov, ale zároveň i vrcholným prezentovaným podujatím ľudovej tradičnej kultúry Hontu. Dáva návštevníkom do povedomia bohaté kultúrne tradície nášho územia a to nielen tým, že predstavuje ľudovú kultúru javiskovou formou. Predovšetkým však chce návštevníkom priblížiť to, z čoho kultúrne dedičstvo pramení.

Festival Hontianska paráda a aktivity naväzujúce na tento festival sú vkladom obce Hrušov ako partnera projektu pre spoločný projekt s názvom Palóc-föld - Hont - Podpol'anie: Közös hagyományok tematikus útikalauzása és látogatóbarát fejlesztése.

Aktivity a výstupy projektu:

Cieľom projektu je zvýšenie návštevnosti na festivale Hontianska paráda a jeho propagácia nielen na Slovensku ale i v zahraničí. Pre splnenie tohto cieľa budú zrealizované nové marketingové inštitúcie. Pre úspešnú realizáciu festivalu je potrebné i zrealizovanie údržby budov, ktoré sú využívané na tento účel a to amfiteátra, ľudového domu a **kultúrneho domu**. Údržbou budov sa vytvoria lepšie podmienky pre organizátorov i návštevníkov.

Ďalším cieľom projektu je i vydanie publikácie v rámci uchovávania tradičnej ľudovej kultúry obce Hrušov a natočenie videozáznamu o obci Hrušov a jej aktivitách. Súčasťou videozáznamu bude i festival Hontianska paráda.

Kontakty:

Pavel Bendík starosta, starosta@hrusov.sk

Mária Augustínová, maria.augustinova@hrusov.sk